

(דף קפ"ד ע"א) יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים וְאַשְׁתְּלִימוֹ לְשִׁתִּין רַבְבּוֹ, אֶתְתַּקַּף מְלִכּוּתָא קַדִּישָׁא, וְאַסְתַּלַּק עַל כְּלָא, וְסִיחָרָא אֶתְנַהֲרִית וּבְדִין אֶתְכַפֵּיא מְלִכּוֹ חֵיבָא סְטָרָא אַחְרָא. וְאַפִּיק לִזְן קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְמִיחָד בְּמַדְבְּרָא תְּקִיפָא. דְּאִיהוּ אֶתֶר וְשְׁלֹטְנּוֹ דְּסִמְא"ל חֵיבָא, דְּאִיהוּ דִּילִיָּה מִמֶּשׁ, בְּגִין לְתַבְרָא תּוֹקְפִיָּה וְחִילִיָּה, וְלִכְתָּתָא רִישִׁיָּה, (ס"א וְלֶאֱחָמָא לִיָּה) וְלֶאֱכַפֵּיא לִיָּה, דְּלֶא יִשְׁלוּט. וְאַלְמָלֵא דְּחֶאֱבוּ יִשְׂרָאֵל, בְּעָא קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לֶאֱעַבְרָא לִיָּה מְעַלְמָא, וְעַל דָּא אַעְבַּר לִזְן בְּאַחְסַנְתִּיָּה וְעַדְבִּיָּה וְחִילְקִיָּה מִמֶּשׁ.

כִּינּוֹן דְּחֶאֱבוּ בְּכַמְהָ זְמַנִּין, נְשִׂיָּה לִזְן חוּיָּא, וּבְדִין אֶתְקַיָּים (בראשית ג) הוּא יִשׁוּפְדָּהּ רֵאשׁ וְגו'. יִשְׂרָאֵל מָחוּ רִישִׁיָּה בְּקַדְמִיתָא, וְלֶא יִדְעוּ לֶאֱסַתְמָרָא מִיָּנִיָּה, וְלִבְתֵּר אִיהוּ מָחָא בְּבִתְרִיתָא, וְנִפְלוּ בְּלַחוּ בְּמַדְבְּרָא, וְאַתְקַיָּים וְאַתָּה תִּשׁוּפְנּוּ עַקֵּב. וְאַרְבַּעִין שָׁנִין לָקוּ מִיָּנִיָּה, לְקַבֵּל אַרְבַּעִין מַלְקוּת דְּבִי דִינָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב אֲשֶׁר רָאִיתָ, בְּעִינֵיָּהּ הוּי חֲמָאן לְהַהוּא מְאִרֵי דְּמַדְבְּרָא, אֲזִיל כְּפִית קַמִּיָּהּ, וְנִטְלִי אַחְסַנְתִּיָּה וְעַדְבִּיָּה. מְנַלְן. מְדַכְתִּיב (שמות טו) אֲזִי נִבְהַלְוּ אֱלֹפִי אֲדוּם, וְאַלִּין אֵינּוֹן (דברים ח) נִחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב. וְאַנּוֹן אוּף הָכִי אֶתְפָּרְשָׁנָא מִיִּשׁוּבָא לְמַדְבְּרָא תְּקִיפָא, וְלֶעֱיָנָא תַּמָּן בְּאוּרִיתָא, בְּגִין לֶאֱכַפֵּיא לְהַהוּא סְטָרָא.

וְתוּ דְּלֶא מְתִישְׁבֵּן מְלִי דְּאוּרִיתָא, אֲלֶא תַּמָּן. דְּלִית נְהוּרָא אֲלֶא הַהוּא דְּנִפִּיק מִגּוֹ חֲשׁוּבָא, דְּכַד אֶתְכַפֵּיא סְטָרָא דָּא, אֶסְתַּלַּק קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְעִילָא, וְאַתְיָקֵר בִּיקְרִיָּה. וְלִית פּוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, אֲלֶא מִגּוֹ חֲשׁוּבָא, וְלִית טוּבָא אֲלֶא מִגּוֹ בִישָׁא. וְכַד עָאֵל בַּר נָשׁ בְּאוּרַח בִּישָׁא, וְשָׁבִיק לִיָּה, בְּדִין אֶסְתַּלַּק קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בִיקְרִיָּה, וְעַל דָּא שְׁלִימוֹ דְּכְלָא טוּב וְרַע כְּחָדָא, וְלֶאֱסַתְלַקָּא לְבְתֵר בְּטוּב, וְלִית טוּב אֲלֶא הַהוּא דְּנִפִּיק מִגּוֹ בִישָׁא. וְכַהֲאִי טוּב, אֶסְתַּלַּק יְקָרִיָּה, וְדָא אִיהוּ פּוּלְחָנָא שְׁלִים.

וְאַנּוֹן, עַד הַשְׁתָּא יִתְיַבְנָא תַּמָּן, כָּל יוֹמֵי שְׁתָּא, בְּגִין לֶאֱכַפֵּיא בְּמַדְבְּרָא לְהַהוּא סְטָרָא. הַשְׁתָּא דְּמָטָא זְמַנָּא דְּפּוּלְחָנָא קַדִּישָׁא, דְּסְטָרָא דְּקוּדְשָׁא, אֶהְדְּרָנָא לְיִשׁוּבָא דְּתַמָּן אִיהוּ פּוּלְחָנָא דִּילִיָּה. וְתוּ, דְּהַשְׁתָּא בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה מָטָא זְמַנָּא דְּהַהוּא חוּיָּא, לְמַתְבַּע דִּינָא מִקַּמִּי קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, וְתַמָּן אִיהוּ שְׁלִיט. וּבְגִין כִּד נִפְקָנָא מִתַּמָּן וְאַתִּינָא לְיִשׁוּבָא.

פְּתַח הַהוּא סְבָא וְאַמֵּר, (תהלים פא) תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוּפָר בְּכַסֵּה לְיוֹם חַגְנוּ, הַשְׁתָּא אִיהוּ זְמַנָּא, לֶאֱתַעְרָא דִינָא עֲלָאָה תְּקִיפָא, וְכַד אִיהוּ אֶתְעַר סְטָרָא אַחְרָא אֶתְתַּקַּף בְּתַדִּיָּה, וּבִינּוֹן דְּאִיהוּ אֶתְתַּקַּף, סְלִיק וְחִפֵּיא לְסִיחָרָא, דְּלֶא נְהִיר נְהוּרָא, וְאַתְמַלֵּיא מִסְטָרָא דְּדִינָא. בְּדִין כָּל עֲלָמָא אִיהוּ בְּדִינָא, עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וּכְרוּזָא בְּרִיזוֹ בְּכַלְהוֹ רְקִיעִין, אֶתְקִינוּ כּוּרְסֵיא דְּדִינָא, לְמֵאִרִיָּה דְּכְלָא, דְּאִיהוּ בְּעִי לְמִידָּן.

וְרִזָּא הָכָא, וְאַתְנַהֲרִי לָן בְּמַדְבְּרָא, אֲמַאי אֶתְעַר דִּינָא עֲלָאָה בְּיוֹמָא דָּא. אֲלֶא כָּל רִזִּין וְכָל קוּדְשִׁין יְקִרִין, כְּלָהוּ תַלְיִין בְּשִׁבְעָאָה. וְהַהוּא שְׁבִיעָאָה עֲלָאָה, עֲלָמָא עֲלָאָה, דְּאַקְרִי עֲלָמָא דָּאתִי. מִיָּנִיָּה

נְהָרִין כָּל בּוֹצֵינִין, וְכָל קְדוּשִׁין, וְכָל בְּרַפְאֵן. וְכַד מְטִי זְמַנָּא, לְחֻדְתוּתֵי בְרַפְאֵן וְקְדוּשִׁין לְאַנְהָרָא,
בְּעָא לְאַשְׁגַּחָא בְּכָל תְּקוּנָא דְעִלְמִין בְּלָהוּ, וְכָל אֵינוֹן תְּקוּנִים לְאַתְקַיְמָא בְּלָהוֹן סְלָקִין מְגוּ תְּתָא,
אֵי אֵינוֹן בְּשָׂרָאן. וְאֵי לָא בְּשָׂרָאן, בְּדִין קַיְמָא (ס"א מְלָה) דְלָא נְהִיר, עַד דְאַתְפְּרָשֵׁן חֵיבִין מְגוּ
זְפִאין, בְּדִין אַתְעַר דִּינָא.

וּמַהֲהוּא דִּינָא, אַתְתְּקַרַּף סְטָרָא אַחְרָא, וְאַשְׁתַּכַּח מְקַטְרָגָא, בְּגִין דִּינְתַנּוֹן לִיה אֵינוֹן, חֵיבִינָא. בְּגִין
דְעִלְיָה בְּתִיב, (איוב כח) וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר. וְחִפְיָא לְסִיחָרָא, אַמְאֵי (ד"א לָא מְסָרָא לֹון בִּידָא דְמְקַטְרָגָא).
בְּגִין דְלִית תִּיאוּבְתִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לְאַזְבָּדָא לְעוֹבְדֵי דְדוּי.

וְהוּא סְטָרָא אַחְרָא, קַיְמָא קְלִיפָּה תְּקִיפָּא, דְלָא יְכִיל לְאַתְבָּרָא, בְּר בְּהוּא עֵיטָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לְיִשְׂרָאֵל, דְכַתִּיב תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּפֶּסַח לְיוֹם חֲגֻגָתוֹ. בְּגִין לְתַבְרָא הוּא כֶּסֶף
דְאַתְחַפְיָא סִיחָרָא, וְלָא נְהִיר.

וְכַד מְתַעַרֵי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּשׁוֹפָר, הוּא קָלָא דְנַפְיָק מִשׁוֹפָר, בְּטַשׁ בְּאַוִירָא, וּבְקַע רְקִיעִין, עַד
דְסִלְקָא לְגַבֵּי הוּא טַנְרָא תְּקִיפָּא, (נ"א סְטָרָא אַחְרָא) דְחִפְיָ לְסִיחָרָא, אַשְׁגַּח, וְאַשְׁבַּח אַתְעָרוּתָא
דְרַחֲמֵי, בְּדִין הוּא (ד' ק"ט ע"ב) דְסִלְקִין וְקַיְמָא לְעִילָא, אַתְעָרְבָב. בְּדִין הוּא קָלָא קַיְמָא, וְאַעֲפֵר
הוּא דִינָא, וּבִינּוֹן דְלְתַתָּא אַתְעָרוּ רַחֲמֵי, הָכִי נָמִי לְעִילָא, אַתְעַרְבָב, אַתְעַר שׁוֹפָרָא אַחְרָא עֲלָאָה, וְאַפִּיק
קָלָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי, וְאַתְעָרְעוּ קָלָא בְּקָלָא, רַחֲמֵי בְּרַחֲמֵי, וּבְאַתְעָרוּתָא דְלְתַתָּא, אַתְעַר הָכִי נָמִי
לְעִילָא.

וְאֵי תִימָא, הֵיךְ יְכִיל קָלָא דְלְתַתָּא, אוֹ אַתְעָרוּתָא דְלְתַתָּא לְאַתְעָרָא, הָכִי נָמִי. תָּא חֲזוּ, עֲלָמָא
תְּתָאָה, קַיְמָא לְקַבְלָא תְּדִיר, וְהוּא אַקְרִי אָבֹן טָבָא. וְעֲלָמָא עֲלָאָה לָא יְהִיב לִיה, אֲלָא כְּגוּוֹנָא
דְאִיהוּ קַיְמָא. אֵי אִיהוּ קַיְמָא בְּנִהִירוֹ דְאַנְפִּין מִתְתָּא, בְּדִין הָכִי נְהָרִין לִיה מְלַעֲיָלָא. וְאֵי אִיהוּ
קַיְמָא בְּעַצְבּוֹ, יְהִיבִין לִיה דִּינָא בְּקַבְלִיָּה.

בְּגוּוֹנָא דָּא, (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת יי' בְּשִׂמְחָה. חֲדוּה דְבַר נֶשׁ, מְשִׁיךְ לְגַבִּיָּה חֲדוּה אַחְרָא עֲלָאָה. הָכִי
נָמִי הֵא עֲלָמָא תְּתָאָה, בְּגוּוֹנָא דְאִיהוּ אַתְעָרְתָּ, הָכִי אַמְשִׁיךְ מְלַעֲיָלָא. בְּגִין כְּדֵי מְקַדְמֵי יִשְׂרָאֵל,
וְאַתְעָרֵי בְּשׁוֹפָר קָלָא דְאִיהוּ (רוא דְרַחֲמֵי) כְּלִיל בְּאַשָׁא וּמִיָּא וְרוּחָא, וְאַתְעָבִיד חוּ, וְסִלְקָא לְעִילָא,
וּבְטַשׁ בְּהֵאֵי אָבֹן טָבָא, וְאַעֲטַבַּע בְּאֵינוֹן גּוּוֹנִין דְהֵאֵי קָלָא, וּבְדִין כְּמָה דְאַתְחַזִּיאָת, הָכִי מְשִׁיךְ
מְלַעֲיָלָא.

וּבִינּוֹן דְאַתְקַנַּת בְּהֵאֵי קָלָא. רַחֲמֵי נַפְקֵי מְלַעֲיָלָא, וְשָׂרִיין עֲלָה, וְאַתְכַּלִּילָא בְּרַחֲמֵי, מִתְתָּא וּמְלַעֲיָלָא.
וּבְדִין אַתְעָרְבָב סְטָרָא אַחְרָא. (אַסְתַּפֵּל וְחִמֵי בְּנִהִירוֹ דְאַנְפִּין) וְאַתְחַלְשׁ תְּקַפִּיָּה, וְלָא יְכִיל לְקַטְרָגָא. וְהֵאֵי
אָבֹן טָבָא, קַיְמָא בְּנִהִירוֹ דְאַנְפִּין, מְפַל סְטָרִין, בְּנִהִירוֹ דְלְתַתָּא, וּבְנִהִירוֹ דְלַעֲיָלָא.

אִמְתִּי קַיְמָא בְּנִהִירוֹ דְלַעֲיָלָא, הוּי אֹמֵר בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי. וּבְיוֹמָא דְכַפּוּרֵי אַתְנַהִיר הוּא אָבֹן
טָבָא, בְּנִהִירוֹ דְלַעֲיָלָא, מְגוּ נְהִירוֹ דְעֲלָמָא דְאַתִּי, (וְאַתְעָרְבָב הוּא דְלְטוּרָא) וּבְדִין מְתַקְנִין יִשְׂרָאֵל
לְתַתָּא חַד שְׁעִיר, וּמְשַׁדְרִין לְהֵאֵי מְדַבְּרָא תְּקִיפָּא, דְאִיהוּ שְׁלֵטָא עֲלֵיה.

וְהָיָה סֵטְרָא אַחְרָא, אִיהוּ נְקוּדָה אֲמֻצְעִיתָא דְחָרִיבוּ דְעֵלְמָא, בְּגִין דְכָל חָרִיבוּ וְשִׁמְמוֹן (ס"א מְנִיָּה, הוּא מֵהָיָה סֵטְרָא אַחְרָא דְשְׁלִיט) מְנִיָּה, הָיָה סֵטְרָא אַחְרָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ. וְנְקוּדָה אֲמֻצְעִיתָא דְכָל יִשׁוּבָא, סֵטְרָא דְקְדוּשָׁה אִיהוּ, וְעַל דָּא, קִיַּמָּא יְרוּשָׁלַם בְּאֲמֻצְעִיתָא דְכָל יִשׁוּבָא דְעֵלְמָא.

בְּתַרִּין נְקוּדִין אַתְּפְרִישְׁת מְלָכוּ שְׁמִיָּא, סֵטְרָא דְקְדוּשָׁא, חַד דִּילָהּ, וְחַד דְעֵלְמָא דְאֲתִי, נְקוּדָה עֲלָאָה טְמִירָאָה, וְעַל דָּא קִיַּמָּא בְּתַרִּין נְקוּדִין: נְקוּדָה דִּילָהּ קִיַּמָּא תְּחוּתָהּ, יְרוּשָׁלַם, אֲמֻצְעִיתָא דְכָל יִשׁוּבָא. נְקוּדָא דְנִטְלָא מֵאִמָּא עֲלָאָה טְמִירָא, אִיהוּ גַן עֵדֶן דְאַרְעָא, דְקִיַּמָּא בְּאֲמֻצְעִיתָא דְכָל עֵלְמָא, לְכָל סֵטְרִין, דְחָרִיבוּ וְיִשׁוּבָא, וְכָל סֵטְרִין דְעֵלְמָא.

וְעַל דָּא, בְּאֲמֻצְעִיתָא דְגַן עֵדֶן, קִיַּמָּא נְקוּדָה חָדָא עֲלָאָה טְמִירָא וּגְנִיזָא, דְלֹא יָדִיעַ. וְחַד עֲמוּדָא, נְעִיז מִתְתָּא לְעִילָא, גוּ הָיָה נְקוּדָה, וּמִתְמָן נִבְעִי מִיָּא, דְאַתְפְּרִישׁוּ לְאַרְבַּע סֵטְרֵי עֵלְמָא. אֲשֶׁתְּכַחוּ תְּלַת נְקוּדִין בְּעֵלְמָא, דְקִיַּמָּאן דָּא עַל דָּא, כְּגוֹנָא דְתְּלַת נְקוּדִין דְאַרְיִיתָא.

תָּא חֲזִי, הָיָה שְׁעִיר דְמִשְׁדְּרִין יִשְׂרָאֵל לְעֲזָאזֵל, לְתַחוּא מְדַבְרָא, בְּגִין לְמִיָּהב חוּלְקָא לְתַחוּא סֵטְרָא אַחְרָא, לְאַתְעֶסְקָא בְּהַדְרִיהּ. וְאִי תִימָא, תְּרִין שְׁעִירִין אֲמַאי קָבָא, חַד לִיָּי וְחַד לְתַחוּא סֵטְרָא אַחְרָא. תִּינַח הָיָה שְׁעִיר דְסֵטְרָא אַחְרָא. לִיָּי אֲמַאי.

אֵלָא לְמִלְכָא דְתַנָּה אַרְגִּיז עַל בְּרִיָּה, קָרָא לְסִנְטִירָא, הָיָה דְעֶבֶד דִּינָא בְּבִי נֶשֶׁא תְּדִירָה בְּגִין דִּינְדָּמֵן לְמַעַבְד דִּינָא בְּבִרְיָה. הָיָה סִנְטִירָא חֲדִי, וְעַל כֵּן מִלְכָא לְמִיָּהב תְּמֹן, פִּינֹן דְאַשְׁגַּח בֵּיהּ בְּרִיָּה, אָמַר, וְדֵאִי לֹא עָאֵל סִנְטִירָא דָּא בְּבִי אֲפָא, אֵלָא בְּגִין דְאַרְגִּיז מִלְכָא עֲלֵי מַה עֲבַד, אֲזַל וְאַתְפִּיִים בְּהַדְרִיהּ. פִּינֹן דְאַתְפִּיִים בְּהַדְרִיהּ, פְּקִיד מִלְכָא לְמַעַבְד סְעוּדָתָא עֲלָאָה לִיהּ וְלְבְרִיָּה, וּפְקִיד דְלֹא יָדַע בֵּיהּ הָיָה סִנְטִירָא.

לְבַתֵּר עָאֵל הָיָה סִנְטִירָא. אָמַר מִלְכָא הֲשֵׁתָא אִי יָנַדַּע דָּא, מְסַעוּדָתָא עֲלָאָה